

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

45. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

10. LISTOPADU 2024

Z obsahu:

**Laskavostí a pokojem
mohou křesťané provonět
svět Kristem**

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 21. srpna 2024,
Řím, aula Pavla VI.
- strana 2 -

Svatý Teodor Studita
Libor Rösner
- strana 4 -

**Premiér Petr Fiala
a kardinál Pietro Parolin
podepsali smlouvu mezi
ČR a Svatým stolcem**
- strana 6 -

**Homilie kardinála Pietra
Parolina při bohoslužbě
v pražské katedrále**
- strana 7 -

Pornografie člověka ničí
Małgorzata Sołtyková
- strana 8 -

Moje cesta zpět
- strana 10 -

**Svatý Jan Berchmans -
vzor mládeže (12)**
Koloman Grieger SJ
- strana 12 -

(Foto © Lucie Horníková, Člověk a Víra)

24. října 2024 byla podepsána smlouva mezi ČR a Svatým stolcem (více na str. 6-7)

Laskavostí a pokojem mohou křesťané provonět svět Kristem

Katecheze papeže Františka při generální audienci
21. srpna 2024, Řím, aula Pavla VI.

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Dnes se zamyslíme nad Duchem Svatým, který sestoupil na Ježíše při křtu v Jordánu a rozlévá se z něj do jeho těla, kterým je církev. V Markově evangeliu je scéna Ježíšova křtu popsána takto: „V těch dnech přišel Ježíš z galilejského Nazareta a dal se

od Jana pokřtít v Jordánu. A hned, jakmile vystoupil z vody, uviděl, že se otevřela nebesa a Duch se k němu snáší jako holubice. A z nebe zazněl hlas: »Ty jsi můj Syn, milovaný, v tobě mám zalíbení.« (Mk 1,9–11)

V tu chvíli se na břehu Jordánu setkala celá Trojice! Je tu Otec, který se zpří-

tomňuje svým hlasem; je tu Duch Svatý, který sestupuje na Ježíše v podobě holubice; a je tu ten, kterého Otec prohlašuje za svého milovaného Syna, Ježíš. Je to velmi důležitý okamžik zjevení v dějinách spásy.

Co se stalo při Ježíšově křtu tak důležitého, že o tom vyprávějí všichni evangelisté? Odpověď najdeme ve slovech, která Ježíš pronese o něco později v nazaretské synagoze s jasným odkazem na událost v Jordánu: „Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal.“ (Lk 4,18)

V Jordánu Bůh Otec „pomazal Duchem Svatým“, tj. posvětil Ježíše jako krále, proroka a kněze. Vlastně byli králové,
Pokračování na str. 13

Šíříme libou duchovní vůni? Otázka znějící poněkud netradičně, avšak je pouze jiným vyjádřením podobné: Co vyznačuje z mého nitra do tohoto světa? To už zní až naléhavě a rozpomeneme se na četná rozjímání o aktuálním stavu své duše. A protože jde o podstatnou záležitost našeho úsilí o spásu, je užitečné položit si tuto otázku znovu: pro oživení můžeme použít úvodní formulaci. Ta totiž vychází především ze dvou textů tohoto čísla Světla: z katecheze papeže Františka a ze životopisu sv. Teodora Studity (str. 4–5).

Svatý Teodor je vůbec zajímavá osobnost v dějinách církve, jeho životní poselství je aktuální i dnes. Třeba tím, jak do důsledku prožíval a předával svým spolubratřím vědomí odlišnosti světských lidí a Bohu zasvěcených osob. O mniších tvrdil, že skrze zvláštní sliby „přijímají úkol zachovávat křesťanské povinnosti s větší přísností a intenzitou“. Nepopírá tím rovnost, kterou před Bohem mají všichni lidé. Avšak připomíná, že existují zvláštní charismata (k nimž patří také celibát, pokorná poslušnost představeného, umění žít v chudobě), která jsou Bohem obdařena mimořádnou milostí, aby bylo možné s nimi žít a přinášet jejich libou duchovní vůni na naši zemi. Není to životní cesta pro všechny, každý si musí v pokoře připustit, že má své limity, a zároveň se stejnou pokorou hledat své místo v tomto světě podle vůle Boží, která je vyjádřena i skrze při-

Editorial

rozenost jednotlivce a jeho charakterové vlastnosti a schopnosti. Jen tak může křesťan vydávat libou duchovní vůni, jež se tvoří – dle Teodorových slov – sbíráním ctností.

To ovšem znamená obléci se v Krista, skrze jehož kříž můžeme ze sebe svléci člověka starého, hříšného. V praxi to může znamenat mnohé: pro nás, že máme docenit následování příkladu svatých, kteří „zůstali věrni svému svědomí, a to i tváří v tvář nátlaku a výhrůžkám“ – jak pronesl o sv. Janu Nepomuckém kardinál Pietro Parolin ve své homilii při mši svaté v pražské katedrále, sloužené u příležitosti podpisu smlouvy mezi Svatým stolcem a Českou republikou. (str. 7)

To zároveň znamená litovat svých hříchů, vyznat je ve svaté zpovědi – a tak očistit svou duši a otevřít ji Boží milosti posvěcující, nezbytné k dosažení naší spásy. Je důležité účastnit se mše svaté i mimo neděle a svátky, adorovat Pána Ježíše v Nejsvětější svátosti, modlit se růženec... Svědectví Chorvatky žijící ve Švýcarsku, Božici Hildebrandové, to vše jasně potvrzuje. (str. 10–11) Jak asi zní v uších těch, kdo se již dlouho z různých důvodů nedokázali smířit s Bohem a s církví ve svaté zpovědi, slova Božičiny matky: „Proč nejdeš ke zpovědi a nezbavíš se všech vin a trápení? Prostě ti

chybí Panna Maria.“ Dva nosné pilíře na cestě spásy: život ze svátosti a s Pannou Marií. Známe, víme, nic nového...? Avšak přesto se ne jeden z nás může zaplést do hříšné závislosti, z níž se neumí dostat ven. Jde o velmi těžký boj, a to především duchovní – neboť tam, kde je hřích, je i ďábel (padlý anděl – duchová bytost), a proto i boj proti němu je především bojem duchovním. Nestačí tedy jen znát a vědět. Pro zachování čistého srdce a života v Boží přítomnosti je nutné budovat proti zlu hráz ctností, a to se děje právě duchovní cestou. Na příkladu pornografie (str. 8–10) vidíme, jak se člověk stane závislým na nějakém zlu a jakým způsobem se lze z této závislosti vymanit, ať už je jakákoliv.

Jak zcela opačně – oproti hříšnému způsobu života – vydává libou vůni ctnostný a svatý život mladíka Jana Berchmanse! (str. 12–13) Vzor možná pro dnešní dobu „zastaralý“? Avšak je třeba skrze detaily vidět podstatu, stejnou dnes, včera, před věky i v budoucnu: život s Bohem může být radostný a přinášet hojné dobré duchovní ovoce, je-li pevně zakotven v úsilí o ctnosti a svatost, a to i v těch nejvšednějších okamžicích pozemské pouti. A když je věrnou průvodkyní Panna Maria, svatý Josef a jiní svatí, pak je mnohem snazší na cestě do Božího království v nebi nezabloudit. Kéž na to nikdy nezapomeneme!

Daniel Dehner

Dnes tě Duch Svatý zavede do společnosti dvou žen. Připravuje ti poučení o skutečné velkodušnosti srdce, k jaké nás má přivést láska k bližnímu. Pros ho nejen o světlo, ale také o skutečnou odvahu potřebnou k opravdové lásce.

Nejdříve zavítáš do Sarepty. Je to za časů proroka Eliáše. Žije tu vdova, kterou Ježíš připomněl ve svém prvním kázání v nazaretské synagoze. Pro hříchy královského domu trpí země suchem a hladem. Tato chudá a opuštěná vdova a její milované dítě už nevidí před sebou žádné východisko. Až snědí to poslední, co jim ještě zbylo, čeká je smrt.

A právě do tohoto nejnuznějšího domu posílá Hospodin za takovéto situace svého vyhládlého proroka, aby se tato vdova postarala i o něho. Mohlo by se zdát, že nečekáný host jen urychlí smutný konec, jaký hrozí matce a synovi. Ale právě okolnost, že vdova se s Božím prorokem podělí i o to poslední, otevře pro všechny nečekanou cestu k záchraně. I ty můžeš v Sareptě s nimi přisednout ke stolu, i na tebe se dostane: *Když udělala podle Eliášových slov, jedla ona, on i její syn po drahný čas.*

I v situaci krajní nouze platí Ježíšova slova: *Nepečujte úzkostlivě a neříkejte: Co budu jíst?*⁽¹⁾ I za takových okolností je možno myslet na druhé, kteří jsou ve stejné nebo ještě horší nouzi. Má snad tvoje solidární starost o druhé začínat teprve v době, kdy budeš mít pocit, že o tebe je dobře postaráno? Ani bída a strádání ti nemají dát zapomenout na nouzi bližního, naopak, je to příhodná příležitost, abys ji začal chápat a pocítovat tak, jak prožíváš svou vlastní, takže bližního můžeš milovat jako sebe samého. Takový je zákon *nebeského království*. Pán přece slíbil každému, kdo toto království opravdu hledá: *všechno ostatní mu bude přidáno*⁽²⁾.

Nebeský Otec, který ti ukládá, aby ses s bližním rozdělil i o to poslední, ví, že *to všechno potřebuješ*⁽³⁾. Milovat Boha také znamená bezvýhradně přijímat jeho lásku, tedy i jeho způsob, jakým nám projevuje svou lásku a péči. Jestliže nás ujistil, že se o nás otcovsky postará – co může být ušlechtilějšího, než spojit se s ním nezištně právě v této starostlivosti o bližní! Taková soucitná a bezvýhradná láska a starostlivost o druhé je také správným projevem tvé lásky k Otci, protože svěd-

Míra pravé velkodušnosti

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Ta chudá vdova dala více než všichni ostatní.

čí o tvé bezmezné důvěře v jeho dobrotu a věrnost. Jak by mohl zapomenout a nepostarat se o toho, kdo se v souladu s jeho největším přikázáním stává nástrojem jeho otcovské starostlivosti?

Posílněn pokrmem u sareptské vdovy se nyní odeber do jeruzalémského chrámu. Ježíš tu právě odsoudil náboženskou praxi, jaká nemá s jeho královstvím nic společného. Zavrhuje pokrytectví, které se rozmohlo u náboženských představitelů a které je úplným opakem pravého náboženství, protože Boha neuctívá, ale uráží. Ti pokrytci totiž zneužívají náboženství a víru prostých lidí k vlastní oslavě a obohacení. Na jejich adresu vysloví opakovaně neúprosné *Běda vám!*⁽⁴⁾ a varuje tak i tebe před špatným příkladem.

Postav se spolu s Ježíšem na chrámovém nádvoří v blízkosti pokladnic a využij tuto chvíli ke zpytování svědomí, zda také nepodléháš pokušení stavět na odív svou nábožnost, ať už před druhými, nebo i sám před sebou. Pro příklad nemusíš chodit daleko. Stačí pozorovat samolibé zbohatlíky, jak okázale vkládají do chrámových pokladnic své bohaté dary. Neprojevují tak štědrost a obětavost, nýbrž spíše svou nadřazenost nad těmi, kteří si tak velké dary nemohou dovolit. Jak se mezi nimi může cítit chudá vdova? I ona chce přinést Pánu svůj dar. Nevkládá ho do pokladnice okázale, spíše by chtěla před zraky lidí skrýt ty dva penízky, které svírá v dlaní. A přece je to dar, za který se nemá co stydět. Vždyť *dala více než všichni ostatní.*

Ježíš nemůže zamlčet, jaké má v jejím skutku zalíbení, a obrací k němu všechnu pozornost. Mezi jejím darem a dary bohatých je zcela zásadní rozdíl. Ona nepřinesla do chrámu něco z toho, co jí přebývá, ale všechno, co jí zbylo. Ona jediná prokazuje Bohu opravdovou úctu, když mu obětuje všechno, co má, neboť tak Pánu také projevuje naprostou odevzdálost a důvěru, že ji nenechá na holičkách.

Liturgická čtení

1. čtení – 1 Král 17,10–16

Prorok Eliáš šel do Sarepty. Přišel k bráně města, a hle – jedna vdova tam právě sbírala dříví. Zavolal ji a řekl: „Prosím, dej mi trochu vody v nádobě, abych se napil.“ Když mu pro ni šla, zavolal na ni: „Vezmi s sebou také kousek chleba!“ Ona odpověděla: „Jako že je živ Hospodin, tvůj Bůh, nemám nic upečeného, ale jen hrst mouky v hrnci a trochu oleje ve džbánu. Právě sbírám pár kousků dřeva, pak půjdu a upeču z toho sobě i svému synu. Najíme se a umřeme.“ Eliáš jí řekl: „Bud' bez starosti, jdi a udělej, jak jsi řekla. Nejdřív z toho upeč mně malou placku a přines mi to, pak půjdeš a upečeš sobě a svému synu. Neboť tak praví Hospodin, Bůh Izraele: Nevyprázdni se hrnec s moukou a neubude ve džbánu s olejem až do dne, kdy Hospodin sešle déšť na zemi!“ Ona tedy šla a udělala podle Eliášových slov a jedla ona, on i její syn po drahný čas. Z hrnce se mouka nevyprázdnila a ze džbánu oleje neubývalo podle Hospodinova slova, které promluvil skrze Eliáše.

2. čtení – Žid 9,24–28

Kristus nevěšel do svatyně zbudované lidskýma rukama, která je jenom napodobeninou té pravé, ale do samého nebe, aby se teď staral o naše záležitosti

Dokončení na str. 4

Nejde tedy o to, zda dáváš málo, nebo mnoho. Bůh se nedívá na to, kolik dáváš, ale kolik si ponecháváš. Ten, který ti dal úplně všechno a nakonec *obětoval sám sebe*, může jistě právem očekávat, že i ty mu dáš *všechno*. Vzpomeň si na smutek mládence, kterému chyběla odvaha překročit právě tento práh.⁽⁵⁾ A přitom byl tak blízko Božimu království! Neboj se pro lásku k Bohu a bližnímu odevzdat se bezvýhradně Pánu, který *zachovává věrnost na věky, zjednává právo utlačeným a dává chléb lačným*⁽⁶⁾. *Budeš mít poklad v nebi.*⁽⁷⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Mt 6,31; ⁽²⁾ Mt 6,33; ⁽³⁾ srov. Mt 6,32;

⁽⁴⁾ srov. Mt 23,13–39; ⁽⁵⁾ srov. Mk 10,22;

⁽⁶⁾ Žalm 146,6–7; ⁽⁷⁾ srov. Mt 6,20.

Svatý Teodor Studita

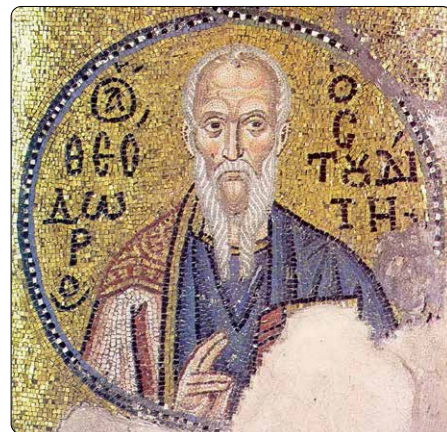
Ve Světě jsme v životopisech světců již několikrát narazili na otázku obrazovectví, zmíníme např. články o sv. Nikeforovi (10/2021), sv. Řehoři II. (6/2024) či sv. Řehoři III. (49/2023). Dotkneme se jí i tentokrát, neboť sv. Teodor Studita patřil ve své době k největším zastáncům uctívání svatých i skrze obrazy a sochy a bojoval proti jejich ničení i za cenu postihů.

Rodina, do níž se tento světec roku 759 narodil, patřila k nej přednějším v Konstantinopoli, jeho otce pověřoval císař správou veřejných financí. Zároveň to byla rodina velmi zbožná, úzce spjatá s mnišským životem. Tak například Teodorův strýc Platon stál v čele kláštera Sekkudion na hoře Olymp, který nechal na své náklady zbudovat Teodorův otec. Pokud tedy v dospívání Teodor uvažoval o mnišském životě, bylo nasnadě, ve kterém klášteře ho bude moci uvádět do praxe.

Do Sekkudionu ho otec vyslal spolu s jeho bratrem, jenž se později stal metropolitou v Soluni. Sedm let nato, s největší pravděpodobností to bylo roku 787, se stal Teodor knězem Kristovým. Není vůbec vyloučeno, že za Teodorovým zvolením představeným v olympském Sekkudionu po strýcově skonu roku 795 stál otcův vliv, nicméně ukázalo se, že tentokrát příbuzenské vztahy přinesly klášteru komunitě vskutku vynikající rezultat.

V době řadového mnišství Teodor zjevně nijak nevybočoval ze života ostatních sekkudionských mnichů. Zbožný, tichý, pokorný, tak by se dala charakterizovat jeho osobnost. Osobností s velkým „O“ se pak stal jako představený. Dostal se totiž do identické situace, v jaké se o více než sedm století později ocitli v Anglii sv. Jan Fisher (viz Světlo 24/2021) či sv. Tomáš More (viz Světlo 24/2024). Taktéž jeho vladař se rozhodl o své vůli rozvést a oženit se podruhé, přičemž požadoval schválení tohoto svého kroku od nejvyšších představitelů církve. V tomto případě šlo o císaře Konstantina VI. a po nátlaku mu rozvod a sňatek odsouhlasil patriarcha Tarasius. Ne tak Teodor – a za to musel roku 797 odejít do vyhnanství do Soluně.

Odtud ho po Konstantinově násilné smrti povolala nazpět ještě téhož roku císařova matka Irena, jež údajně za synovou smrtí kvůli pohoršení z jeho života stála. Do Sekkudionu se Teodor vrátil jenom načas, dva roky nato odtud musel

Sv. Theodor Studita, mozaika z 11. století z kláštera Nea Moni. Klášter pochází z 11. století a nachází se na ostrově Chios na hoře Provateio Oros ve vnitrozemí ostrova. Je zapsán na seznamu světového dědictví UNESCO. Klášter je proslavený svými mozaikami, které spolu s mozaikami v Daphni a Hosios Loukas patří mezi nejvýznamější doklady umění „makedonské renesance“ v Řecku.

prchat spolu s ostatními mnichy před saracenským nájezdem. Odešel do kláštera Studion v Konstantinopoli, založeného svého času konzulem jménem Studius – od té doby si ke svému jménu přidal Teodor přídomek Studita.

Stačilo málo času a studity začali být nazýváni i mniši z jeho komunity. Z prvotního apoštolského počtu dvanáct jich vbrzku bylo na tři sta. Tak mocně přitahoval mladé muže toužící po životě s Kristem Teodorův příklad. To s sebou neslo nutnost reformy, ježto takto vysoký počet mnichů potřeboval poněkud odlišný modus vivendi. Teodor při jeho vytváření dbal o přísné zachovávání regulí, což bylo důležité zvláště v dalších dobách vyhnanství jeho i komunity, poněvadž žil-li mnich osamocen mimo klášter, měl navzdory tomu zachovávat řeholní pravidla. Je jasné, že pro mnohé to bylo bez podpory komunity těžší. V Teodorových očích, jak poznamenal Benedikt XVI., „mniši ve srovnání se světskými lidmi přijímají úkol zachovávat křesťanské povinnosti s větší přísností a intenzitou. Proto skládají zvláštní sliby, které patří do hagiasmat (zasvěcení) a jsou něco jako »nový křest«, jehož symbolem je přijetí řeholního roucha“.

„Nechme se, bratři, provonět duchovní vůní, kterou si každý z nás, jako ten nejšikovnější voňavkář, může vytvořit sbíráním

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

u Boha. A není třeba, aby víckrát obětoval sám sebe, jako velekněz vchází do velesvatyně rok co rok s cizí krví, jinak by byl musel trpět už mnohokrát od stvoření světa. Ale zjevil se teď na konci věků jednou provždy, aby svou obětí odstranil hřích.

A jako je lidem určeno, že musí jednou umřít, a pak nastane soud, podobně je tomu i u Krista: když byl jednou podán v oběť, aby na sebe vzal hříchy celého množství lidí, objevil se podruhé – ne už pro hříchy – ale aby přinesl spásu těm, kteří na něho čekají.

Evangelium - Mk 12,38-44

Ježíš učil zástupy: „Varujte se učitelů Zákona! Chodí rádi v dlouhých řízách,

mají rádi pozdravy na ulicích, první sedadla v synagogách a čestná místa na hostinách; vyjdají vdovám domy pod záminkou dlouhých modliteb. Ty stihne tím přísnější soud.“

Potom se posadil proti chrámové pokladnici a díval se, jak lidé dávají do pokladnice peníze. Mnoho boháčů dávalo mnoho. Přišla také jedna chudá vdova a dala dvě drobné mince, asi tolik jako pár halířů.

Zavolal své učedníky a řekl jim: „Amen, pravím vám: tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž tam dali ze svého nadbytku, ona však dala ze svého nedostatku. Dala všechno, co měla, celé své živobytí.“

ctností. *Tato vůně kadidla je požehnaná, milá Bohu; tato vůně přitahuje anděly a odpuzuje demony,*“ napsal zase sám světec. „*Ó, jak nádherný je mnišský život! Jak blažený, nejblaženější! Pospěšme si tedy, bratři, vstříc Pasše, slavme ji pokaždé, jak nejlépe dovedeme, usmrcující vášně a vzkřísující ctnosti, napodobující Pána, jenž za nás trpěl a zanechal nám příklad, abychom šli v jeho slépějích.*“

Teodor vypracoval program povinností pro každého člena mnišské komunity, navrátil zpět takové součásti komunitního života, jako je společná modlitba, klauzura, chudoba či fyzická práce. Tu považoval za druhou mnišskou tradici, za nutný prostředek k nalézání Pána. Mnichy těž vyzýval, aby se mu, svému duchovnímu otci, se vším svěřovali, jelikož „*před Bohem se nic neskryje, on vše vidí – a také já vás musím znát*“; zároveň dodával, že klášterní rodina má mít jednu hlavu, která vše řídí a která je jednou ze záruk její jednoty. Večer co večer pak býval před ikonostasem k dispozici každému svému duchovnímu synovi, který k němu mohl bez obav přijít. Nešlo přitom o jeho snahu být všemocným a vševědoucím vůdcem, vzdor výše uvedenému razil spíše než trvalé duchovní vedení zásadu „*Serva ordinem et ordo servabit te*“, tj. „*Zachovej řád a řád zachová tebe*“.

Tato i další pravidla záhy přijaly za své také jiné kláštery, takže se Teodorova reforma úspěšně šířila po Byzantské říši, ale přijaly ji rovněž kláštery v dnešním Rumunsku, Srbsku, Bulharsku či Rusku, dokonce i slavný klášter na hoře Athos. Ještě ve 20. století se ke studitské reformě přihlásil patriarcha Šeptyckyj a mniši jemu podřízení se nazývali studité.

Ještě více se ten, k němuž se mniši žijící až i ve 20. století hlásili, proslavil statečným postojem vůči ikonoklasmu neboli obrazoborectví. Žil v době, kdy probíhala jedna z mohutných vln boje proti uctívání obrazů a soch, v čemž nepřítel této bohubíbe praxe spatřovali modloslužbu. Svým aktivním protivením se těmto barským praktikám si vysloužil další vyhnání.

V klášteře ve Studionu pobyl Teodor jen pět let, poté jej nuceně musel opustit a opět odejít do vyhnanství. Císařovnu Irenu totiž svrhl dosavadní ministr financí Nikefor a sám se ujal vlády v By-

zantské říši. Jedním z jeho prvních kroků bylo právě poslání do vyhnanství odbojného Teodora a povolání zpět do Konstantinopole kněze Josefa, jenž kdysi zpečtil Konstantinův druhý sňatek, a toho dosadil na stolec konstantinopolských patriarchů. Získal v něm věrného spojence v ničení svatých ikon a soch, a protože Teodor se tomuto zavrženíhodnému řázení stavěl na odpor, musel z byzantské metropole odejít do Smyrny.

S bojem proti obrazoborcům ovšem Teodor Studita nepřestal ani tam, napsal papeži, aby svolal koncil a na něm ikonoklasmus odsoudil. Císaři psal traktáty o tom, že svaté ikony znázorňující Boha nezobrazují jeho božství či lidství, nýbrž Osobu, která v sobě nadpřirozeným způ-

Mozaika sv. Theodora Studity umístěná v Hosios Loukas v Řecku. Klášter byl založen v polovině 10. století a je zapsán na seznamu světového dědictví UNESCO.

sobem spojuje dvě přirozenosti, aniž by je rozdělovala nebo směšovala. Podle něj je nesmyslné uvažovat o tom, že by to, co je skutečné, a to, co skutečnost zobrazuje, vzor i obraz, byly ve své podstatě identické. „*Dosvědčuji před Bohem i lidmi, že ikonoklasté se odloučili od Kristova Těla a nejvyššího stolce (tj. papežského), na nějž Kristus umístil klíče víry, proti němuž brány pekelné, tzn. ústa heretiků, nic nezmohla a ani nikdy nezmůžou do skonání věků, jak slíbil ten, jenž nemůže lhát.*“

Po Nikeforově smrti na válečném tažení roku 811, kterou Teodor dokonce předpověděl, se mohl náš světec vrátit do Konstantinopole, leč opětovně šlo jen o dočasnou záležitost. Již dva roky poté ho do vyhnanství poslal nový císař a obrazoborec Lev V. Arménský. V exilu pobyl ochránce svatých ikon sedm dlouhých let, byl žalářován a do svého rodného města se vrátil teprve ve spojitosti s vládou Michala II.

Ani tehdy nelenil a vytrvale bojoval za ochranu svatých zobrazení, jakož i za papežský primát a za to, aby si státní moc neuzurpovala právo zasahovat do církevních záležitostí. Zemřel 11. listopadu 826. Zanechal po sobě na 500 dopisů, několik polemických spisů proti ikonoklastům, katecheze, asketické řeči, náboženské písně a hymny, epigramy o mnišském životě. V roce 844 byly Teodorovy ostatky přeneseny z místa jeho smrti na Princových ostrovech do Konstantinopole.

Na závěr přinášíme ukázkou jeho tvorby, a sice úryvek z jeho pojednání o kříži:

„*Ó nejcennější dare kříže! Obdivujme jeho úžasnost! Není jako strom z ráje, v němž se mísilo dobro a zlo, ne, je celý překrásný a libý na pohled a sladce chutná. Strom kříže totiž nepřináší smrt, nýbrž život, nepřináší soumrak, nýbrž rozbřesk, nevyhání z ráje, nýbrž do něj přivádí. [...] Na tomto stromě se Pán ukázal jako znamenitý bojovník: Jeho ruce, nohy i bok byly zraněny v boji, on však skrze ně uzdravil rány hříchu způsobené naší přirozenosti prostřednictvím proradného hada. [...] Křížem se chlubí každý apoštol, kříž přináší věnc slávy každému mučedníkovi, křížem je posvěcen každý spravedlivý. Díky kříži se oblékáme do Krista a odvrhujeme starého člověka. Skrze kříž jsme byli shromážděni do jednoho ovčince jako Kristovy ovce a je nám souzen ovčinec nebeský.*“

Premiér Petr Fiala a kardinál Pietro Parolin podepsali smlouvu mezi ČR a Svatým stolcem

Smlouvu mezi Českou republikou a Svatým stolcem podepsali 24. října 2024 zástupci obou stran, za Českou republiku premiér Petr Fiala a za Svatý stolec jeho státní sekretář kardinál Pietro Parolin. Jelikož se jedná o mezinárodní smlouvu prezidentského typu, budou s ní muset následně vyslovit souhlas také obě komory Parlamentu.

„Jsme rádi, že se tato vláda rozhodla dokončit dílo, které je už přes dvacet let rozdělané,“ uvádí biskup Stanislav Příbyl, bývalý generální sekretář České biskupské konference, který byl také jedním z členů expertní skupiny, která se na sjednání smlouvy podílela.

Uzavření smlouvy je obsaženo v programovém prohlášení vlády Petra Fialy. „Připojujeme se k 64 státům, které dohodu se Svatým stolcem již mají. Po 22 letech se nám povedlo vyjednat oboustranně vyváženou smlouvu, která plně respektuje náš právní řád, ale zpřesňuje některé postupy a vyjasňuje některé sporné záležitosti. Budou z ní mít užitek čeští občané. Smlouva ještě více zdůrazňuje svobodu vyznání, Česko na základě ní bude moci s církvemi spolupracovat v oblastech duchovní služby v sociálních a zdravotnických zařízeních nebo ve vězeních, v armádě a policii – dosud to nebylo nijak ošetřeno. Zakotvuje i možnost uzavřít manželství formou církevního sňatku, právo zřizovat církevní právnické osoby, vyzdvihuje spolupráci státu a církve při ochraně kulturního dědictví,“ uvedl předseda vlády Petr Fiala.

Za českou stranu měl jednání na starosti vrchní ředitel ministerstva zahraničních věcí Martin Smolek a za Svatý stolec apoštolský nuncius v České republice arcibiskup Jude Thaddeus Okolo. „Nalezení kompromisu nebylo vždy úplně jednoduché. Po celou dobu vyjednávání jsem ale jasně vnímal vůli obou stran dohodnout se,“ popsal Martin Smolek. „Naše setkání probíhala v přátelské atmosféře,“ doplnil nuncius s tím, že i přesto bylo vyjednávání místy tvrdé.

Podle Stanislava Příbyla není cílem smlouvy získání privilegií pro katolickou

církev, ale spíše posílení garance práv vyplývajících z náboženské svobody. Smlouva proto upravuje záležitosti jako je právo na duchovní péči pacientů v nemocnicích, vězňů nebo vojáků. Zakotvuje také výhradu svědomí, zpovědní tajemství nebo církevní sňatky. Dohoda se naopak nijak nedotýká majetkových otázek nebo vlastnictví katedrály sv. Víta, tyto záležitosti byly již vyřešeny a uzavřeny v minulosti.

Smlouva také nevytváří žádné požadavky na změnu českých zákonů. Pro působení katolické církve v České republice je významný také prvek ekumenismu, tedy spolupráce s nekatolickými církvemi, a proto zástupci České biskupské konference o jednáních podrobně informovali Ekumenickou radu církví (ERC). „Ekumenická rada církví v ČR vítá návrh smlouvy České republiky se Svatým stolcem a věří, že přijetí této smlouvy přispěje k ochraně duchovních, lidských a kulturních hodnot a pevněji zakotví dodržování lidských práv

a základních svobod v naší zemi. Ochrana, kterou tato smlouva poskytuje, se týká nejen katolické církve, ale i ostatních církví a náboženských společností,“ uvádí biskup Tomáš Tyrlík, předseda ERC.

V roce 2002 vláda smlouvu se Svatým stolcem vyjednala a schválila, ale Poslanecká sněmovna o rok později odmítla udělit souhlas s ratifikací. „Věřím, že jsme v současnosti v jiné situaci. Naslouchali jsme tehdejšími kritikům, text smlouvy je dnes jiný a celou řadu problémů se v mezidobí podařilo vyřešit,“ zdůrazňuje Stanislav Příbyl.

Svatý stolec je subjektem mezinárodního práva reprezentujícím katolickou církev. Má navázány diplomatické vztahy se 184 státy světa, rovněž s Českou republikou. Alespoň jednu mezinárodní smlouvu s ním má uzavřeno 25 evropských států. Poslední smluvní ujednání mezi Prahou a Svatým stolcem představoval tzv. modus vivendi z roku 1928, který v době komunismu přestal stát užívat. Po roce 1989 se téma sjednání smlouvy do agendy jednotlivých vlád opakovaně vracelo.

Smlouva je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_uztaha/index.html.

Zdroj: www.cirkev.cz
(Redakčně upraveno)

(Foto © Lucie Horníková, Člověk a Víra)

Homilie kardinála Pietra Parolina při bohoslužbě v pražské katedrále

České znění homilie státního sekretáře Svatého stolce kardinála Pietra Parolina ze mše svatě slavené 24. října 2024 v kapli sv. Václava v katedrále svatého Víta, Václava a Vojtěcha u příležitosti podpisu dvoustranné smlouvy mezi Svatým stolcem a Českou republikou

Draží bratři v biskupské službě, draží bratři a sestry v Kristu, dnes se setkáváme v (této) starobylé kapli svatého Václava, tepajícím srdci víry a dějin českého národa, u příležitosti podpisu bilaterální smlouvy mezi Svatým stolcem a Českou republikou. Tento významný krok je nejen formálním aktem, ale také znamením naděje a obnovy, vybízejícím nás k hlubokému zamyšlení nad křesťanskou identitou a rolí víry při utváření společnosti.

Existuje jedna postava, která zvláštním způsobem prolíná dějiny univerzální církve s dějinami místní církve v této zemi: svatý Václav, nejoblíbenější z českých světců a ochránce českých zemí. Jeho památka žije nejen zde, na místech jemu zasvěcených, ale také v srdci křesťanství, ve svatopetrské bazilice ve Vatikánu, kde je jeho tvář zvěčněna v mozaice podle předlohy obrazu Caravaggiova žáka Angela Caroselliho z roku 1740. Jeho úcta v Římě, která sahá až do XIV. století díky olomouckému biskupovi (Hynkovi) Jindřichu Berkovi z Dubé, svědčí o stálém a hlubokém spojení mezi Svatým stolcem a českým národem. Proto je správné a vhodné, že jsme se sešli právě zde, v této nádherné kapli, abychom Pánu vzdávali díky za všechno to, co se dnes uskutečnilo, a vyprosili si jeho požehnání pro budoucnost, která na nás čeká.

Svatý Václav, jehož mučednická smrt se nesmazatelně zapsala do dějin české

ho národa, je pro nás vznešeným příkladem spravedlnosti a milosrdenství. Jako panovník vedený neúnavnou touhou po míru a smíření šel tak daleko, že obětoval svůj život pro obecné dobro. Uctíváný kníže a mučedník tak vytyčil světlou cestu, která nás provází i dnes. Jeho zápal pro sociální spravedlnost a soucit s nejpotřebnějšími stále rezonují a činí z něj otce a ochránce všech ubohých (a chudých), jak nám připomíná jemu věnovaný hymnus a slavná vánoční koleda „Dobrý král Václav“, známá v daleké Anglii. Ve světě, který je často zmitán rozdělením a neshodami, nás svatý Václav učí, že pravá autorita je založena na pokoře a službě a že trvalý mír pramení z odpuštění a usmíření.

Vedle svatého Václava se skvěje postava svatého Jana Nepomuckého, uctívaného také na místě jeho hrobu, který se nachází právě v této katedrále. Svatý Jan, mučedník pravdy a věrnosti zповědnilému tajemství, ztělesňuje vzácný příklad v době, kdy je pravda často překrucována nebo umlčována. Jeho svědectví nás povzbuzuje, abychom zůstali věrní svému svědomí, a to i tváří v tvář nátlaku a výhrůžkám. Stejně jako svatý Jan jsme povoláni bránit to, co je správné, a hlásat pravdu svými slovy i činy.

Smlouva, kterou jsme dnes podepsali, znamená důležitý krok vpřed ve spolupráci mezi církví a státem při respektování (jejich) vzájemné autonomie. Pastorální konstituce *Gaudium et spes* uvádí: „Stát

(Foto © Uřeje Horníková, Člověk a Víra)

a církve, každý ve své oblasti, jsou jeden na druhém nezávislí a autonomní. Obě společenství však slouží, i když z různého titulu, osobnímu i společenskému povolání člověka.“ (čl. 76) Tato vzájemná autonomie neznamená izolaci, ale spíše výzvu ke spolupráci na společném dobru. Proto sama konstituce vybízí církve a stát, aby tuto službu vykonávaly ve prospěch všech prostřednictvím zdravé spolupráce, a to způsoby odpovídajícími okolnostem místa a doby. Církve, v odpovědi na tuto výzvu, prostřednictvím svého poslání, nabízí společnosti významný příspěvek, když podporuje lidskou důstojnost, spravedlnost, mír a solidaritu.

Dnešní setkání představuje obnovu tohoto ducha spolupráce, který svatý Václav a svatý Jan Nepomucký ztělesňovali ve svém svědectví víry. Jako křesťané jsme povoláni být světlem světa a solí země, podporovat společné dobro a stavět mosty dialogu. Dnes podepsaná smlouva je konkrétním svědectvím tohoto (našeho) poslání, pozváním ke společné práci ve prospěch společnosti, která má uznávat a respektovat duchovní rozměr lidského života.

Kéž se za nás svatý Václav a svatý Jan Nepomucký, spolu se všemi světky uctívanými v tomto národě, přimlouvají, abychom dokázali žít svou vírou odvážně a čestně a přispívali tak k utváření spravedlivějšího, mírumilovnějšího a více bratrského světa. Ať se tak stane!

Zdroj: www.cirkev.cz

Pornografie člověka ničí

Pornografie činí člověka závislým stejně jako tvrdé drogy. V dnešní době je zásluhou internetu volně dostupná a má silnější vliv než kdy předtím. Proto je též problémem závislosti na ní stále ožehavější.

Snadný přístup k nekonečnému množství pornografie na internetu by mohl budit zdání, že materiály tohoto druhu nejsou až tak škodlivé. Často jsou prezentovány jako nevhodné či nepřístupné pro nedospělé jedince, dospělým se však v tomto směru žádné meze nekladou. Nicméně sledování pornografie způsobuje silnou závislost. Terapeuti hovoří o tom, že sexuálních závislostí se člověk nejobtížněji zbavuje.

Jak činí pornografie člověka závislým?

Sledování pornografie vrhá člověka do spirály závislosti. Jedním z mechanismů zlovyku je exkluzivita daného podnětu – člověk se postupně přestává zajímat o jiné normální aktivity a radosti, jako je sportování, setkávání se s kamarády, procházka... a stále více se soustředí na svůj zlovyk. Pornografie vrhá člověka stále více do samoty a vytrhává sexualitu z jejího vlastního určení: osobní, věrné a jedinečné lásky manželů. Dalším mechanismem uvádění člověka do závislosti je stupňování – jeho podstata tkví v tom, že jedinec sledující pornografii ve snaze zakusit stej-

ný prožitek musí věnovat pornografii stále více času a vyhledávat materiály se stále smyslnějším obsahem. Mnoho závislých registruje, že začínají sledovat věci, které by dříve považovali za odporné či mravně nepřípustné. Dalším mechanismem vášně je utužení závislosti. Závislý člověk pocítuje nucení k opakování dané činnosti, v jejímž područí se nachází, a to i tehdy, když ho vyčerpává, když ji odvrhne nebo když se mu už nelíbí. Navíc v případě pokusu tohoto zlovyku se zbavit se do stavují tzv. abstinční příznaky.

Proč pornografie činí člověka závislým?

Sledování pornografie zapříčiňuje tak silné vylučování dopaminu v mozku, jako tomu je v souvislosti s užíváním tvrdých drog. Dopamin se nazývá hormonem štěstí a vyplavuje se v okamžicích, kdy člověk dělá věci, jež jsou klíčové pro jeho přežití (požívání jídla), popř. pro přežití druhu (rozmnožování). Jde o tzv. systém odměn. V případě pornografie (a tvrdých drog) je množství vylučovaného dopaminu až nepřírodně vysoké, větší než při obvyklých zdravých činnostech. Systém

odměn přestane v této chvíli působit a člověk se ocitá na přímé cestě ke zlovyku. Začíná pociťovat potřebu danou činností opakovaně, když mu přivodila tak nezvykle silné potěšení. Sklony podléhat takovému pokušení mívají především lidé, kteří v sobě nosí neuzdravená a nezpracovaná zranění z minulosti, jakož i lidé, kteří si nedokážou zdravě poradit se stresem a s problémy.

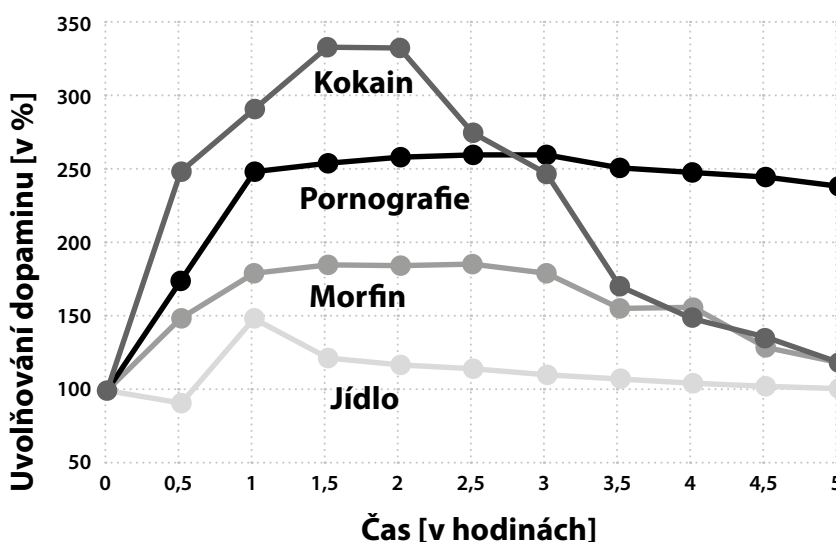
Důsledky upadnutí do závislosti

Pornografie uzavírá člověka v pekle osamocení a egoistického prožívání přijemnosti. Závislý jedinec začíná brát druhého člověka jako předmět, jako nástroj k uspokojení svých potřeb. Závislí lidé přiznávají, že nejsou schopni milovat, ani budovat a udržovat vztahy založené na úctě a zodpovědnosti. Pornografické materiály nadto udržují v člověku falešný obraz lidské fyziognomie, vztahů a reakcí a také se přičiňují o akceptaci násilí, zvláště vůči ženám. Pornografie v člověku ničí přirozenou citlivost a stále znatelněji posouvá hranice demoralizace. Patrick A. Trueman, bývalý ředitel Úřadu pro zneužívání dětí a obscenosti (The Child Exploitation and Obscenity Section) na Ministerstvu spravedlnosti v USA, tvrdí, že pornografie dospělých je zdrojem existence pornografie dětské. Mnoho lidí sledujících videa s obscénním obsahem vyhledává stále větší vzrušení, sahají proto po dětské pornografii. Podle Truemana nestačí jen zakazovat dětskou pornografii, ale i příčinu tohoto přečinu, tzn. pornografii dospělých.

Duchovní osvobození

Krajní případy silné závislosti na pornografii, ke kterým dochází a které člověka přivádějí dokonce i na šikmou plochu, jsou silným svědectvím o tom, jak velkým zlem pornografie je. Jedná se o těžký hřích, jenž člověka ztročuje a ničí jeho vztah s Bohem. Proto se též boj o osvobození od hříchu pornografie začíná svatou zpovědí. Četná svědectví osob, které tento zlovyk překonaly, dokládají, že po každém podlehnutí hříchu je důležité jeho okamžité vyznání ve svátosti smíření. Bůh tak může smazat zlo pornografie a uzdravit to, co bylo v člověku zraněno. Zlý duch chce člověka

Vybraní činitelé způsobující uvolňování dopaminu

Graf ukazující vybrané činitele způsobující uvolňování dopaminu

svrhnout do propasti zoufalství a hanby. Namlouvá jedinci propadlému závislosti, že je nula a že pro něj již není žádné záchrany. Bůh tuto satanovu lež odhaluje a daruje hříšníkovi milosrdenství a odpuštění. Pán Ježíš na sebe na kříži vzal tíhu všech lidských hříchů. Skrze své umučení a svou smrt nás vykoupil a vysvobodil z každého hříchu. Svátá sestra Faustyna předává Ježíšova slova: „*At se ke mně nebojí přiblížit duše slabá, hříšná, i kdyby měla víc hříchů, než je na zemi písku, vše se utopí v propasti mého milosrdenství.*“ (Deníček, 1059)

Člověk závislý na pornografii by se měl podrobit duchovní léčebné kúře, denně se účastnit mše svaté, přistupovat ke svátosti Eucharistie a svaté zpovědi, denně adorat hodinu Pána Ježíše v Nejsvětější svátosti, modlit se růženec a korunku k Božimu milosrdenství a rozjímat slova Pisma svatého. Pán Ježíš může takto očišťovat paměť, představivost i srdce z pornografických obrazů, jimiž se dotýčná osoba sytila. Díky vytrvalé každodenní modlitbě zve člověk bojující se zlozvykem do svého nitra Pána Ježíše, aby je on vyplnil svou milostí a chránil před upadnutím do někdejších hříchů. Tak o tom Pán Ježíš poučoval své učedníky: „*Když nečistý duch vyjde z člověka, bloudí po pustých místech a hledá odpočinití, ale když je nenalezne, řekne: »Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.« Přijde a nalezne jej vyčištěný a uklizený.*“ (Lk 11,24–25) Když ovšem osvobozený jedinec pozve do svého nitra Pána Boha, brání ho před útoky zlého ducha on. Potvrzují to četná svědectví osob, které prošly onou léčebnou kúrou Pána Ježíše v komunitě *Společenství čistých srdcí*. Každodenní modlitba a odevzdávání sebe i své slabosti Bohu je jedinou cestou k úplné svobodě a příležitostí k získání čisté a plné lásky.

Přerušit cyklus závislosti

Odevzdání se Božimu milosrdenství člověka nezbavuje povinnosti přičinit se o zbavení se zlozvyku vlastními silami. Vědomí toho, jak velkým zlem pornografie je, by mělo každého o to více motivovat k činu. Důležité je poznání mechanismů zlozvyku. V terapii týkající se závislosti se hovoří o programu HALT. Jde o zkratku anglických slov: hungry (hladový), angry (zlý), lonely (osamocený), tired (una-

Záplava drog se v USA začíná vymýkat kontrole. Takto vypadá mnoho ulic velkých měst ve Spojených státech.

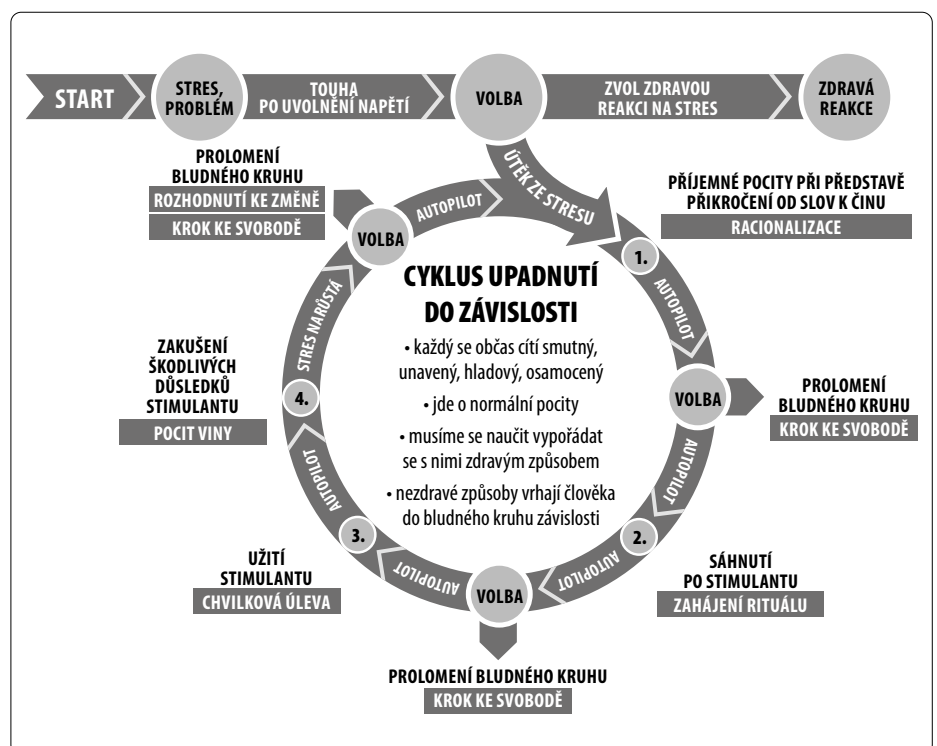
vený). Odkazují na čtyři stavy, v nichž se uvádí do pohybu mechanismus zlozvyku. Když je člověk oslaben, nedostává se mu síla k tomu, aby s pokušením bojoval. Při stresu je dobrou reakcí použít zdravý způsob, jak si s problémem poradit. Závislý jedinec se okamžitě dostává do bludného

kruhu závislosti. Ze všeho nejdříve si rozumně zdůvodní touhu po návratu ke škodlivému jednání (například říká: „Už tak dlouho jsem se k tomu nevracel, pro jednou mi to neuškodí!“) a hned zakouší příjemné pocity při představě překročení od slov k činu. Načež zahájí rituál, jinak řečeno, užije stimulant. Dalším bodem cyklu propadnutí závislosti je chvilková úleva, kterou mu užití stimulantu přineslo. Čtvrtá fáze je spojena s pocitem viny a zakušení škodlivých důsledků tohoto kroku. Poté vzrůstá hladina stresu a opětovně přivádí člověka na počátek cyklu propadání závislosti. Procházení jednotlivými fázemi cyklu probíhá jakoby automaticky, přesto má závislá osoba v každém okamžiku na výběr: může vyvinout snahu a tento bludný kruh rozbit, dělajíc krok směrem ke svobodě.

Záchranná taktika

Je záhodno přikročit ke konkrétnímu, terapeutu doporučovanému konání.

1. Závislý jedinec by si měl o svém podmanění promluvit s někým důvěryhodným. Pomůže mu to opustit začarovaný kruh lži a vyjít z izolace, překonat stud a strach ze svěřeni se někomu s problémem, s nímž se potýká. Po vyjevení tohoto tajemství začíná život v závislosti ztrácet na přitažlivosti.

Bludné kolo upadnutí do závislosti

2. Dalším důležitým krokem je podstoupení profesionální terapie – zejména v případě silného zlovyku. Podpora odborníků a terapeutické skupiny pomáhá v boji se zlovykem, v zachování disciplíny a překonání rutiny terapie.

3. Třetím, mimořádně závažným krokem je očištění vlastního prostředí od pornografie čili zbavení se všech pornografických materiálů a odříznutí se od zdrojů. Patří sem například: zrušení předplatného na pornografických kanálech, změna e-mailové adresy, pořízení si zámku na závadné stránky, surfování po internetu výhradně tehdy, když je někdo poblíž a může sledovat monitor. Žel, navzdory zbavení se všech pornografických materiálů z vlastního okolí existuje nadále velké nebezpečí narážení na ně. Je zhola nemožné zbavit se úplně všech věcí, jež mohou vzbuzovat touhu po sledování pornografie.

4. Z tohoto důvodu je důležitá strategie okamžitého odvracení se od těchto materiálů. Říká se jí „zásada tři vteřin“. Když člověk narazí na něco závadného, je třeba to okamžitě pojmenovat: „To je pornografie.“ Tehdy organismus namísto toho, aby to pro něj znamenalo impuls, alarmuje rozum a začíná celou situaci hodnotit striktně racionálně. Je třeba v takové chvíli okamžitě odvrátit zrak, zavřít na počítači prohlížeč, vymazat danou internetovou adresu atp. Nakonec je dobré si uvědomit svůj úspěch, poblahopřát si k němu a pochválit se.

5. Dalším krokem, který terapeuti doporučují, je svolání „záchranné skupinky“ lidí, na které se lze kdykoli během dne i noci obrátit v kritické chvíli s prosbou o pomoc.

6. Následným krokem v terapii je starost o psychické i fyzické zdraví. Každodenní cvičení, alespoň sedmihodinový spánek, kvalitní strava, vypracování technik zvládnání stresu – to vše pomáhá v procesu osvobození se od zlovyku a vytvoření si zdravého způsobu života.

7. Posledním – nikoliv však méně důležitým – krokem je zahájení procesu uzdravování vlastní sexuality. U lidí nespojených ve svátostném manželství je důležité zachovávat zdrženlivost, u manželů pak budování čistého intimního vztahu.

*Z Trwajcie w miłości 2/2023 přeložil -lr
(Redakčně upraveno)*

Moje cesta zpět

Božica Hiltbrandová, která žije ve švýcarském městečku Rorschach u Bodamského jezera, nám svým svědectvím nepochybně připomene mnoho známých, snad i někoho z okruhu naší rodiny či přátel – nakolik postupně téměř ztratila svoji katolickou víru, jež jí byla kdysi nezaslouženě darována již v raném dětství. Znovuobjevení tohoto vzácného dobra bylo Božiciny bolestným a zároveň štastným návratem k Bohu.

Narodila jsem se v roce 1983 v Chorvatsku a prvních pět let života jsem prožila v malé vesničce Kruševica na farmě mých prarodičů. Otec odešel do Švýcarska jako železničář, a tak katolická tradice mých milujících prarodičů a hluboce věřící matky – s každodenním růžencem, mší svatou a množstvím chorvatských modlitbiček pro děti – formovala můj dětský neporušený svět obklopený krásnou přírodou a množstvím zvířat. Jelikož můj otec jako mladý přistěhovalce a *gastarbeiter* se, žel, dostal na špatné chodničky (alkohol a podvody), rozhodla se moje máma přestěhovat se se mnou do Švýcarska, aby mu pomohla. Moje starší sestra nás později následovala. Bylo to tam pro mne jako dítě těžké: na jedné straně otec, který křičel, byl nespokojený a neustále opilý, a na straně druhé naše zbožná maminka, která čerpala sílu ze své víry, aby byla navzdory všemu klidná a laskavá, bez jakýchkoliv výčitek svému manželovi. Často dokonce zpívala a svým krásným hlasem radostně chválila Boha, vyprávěla nám o „milém Spasiteli“ a nadále se s námi modlila a chodila na mše svaté. Ano, u nás doma existovaly tyto dva zcela protikladné světy. Maminka navíc musela pracovat v továrně na dvě směny a my děti jsme byly po večerech často samy s otcem. Když se v opilosti rozčiloval, utíkala jsem do svého pokojíčku modlit se: „Ježíši, pomoz nám!“ Z otcovy strany nikdy nebylo cítit teplo domova, scházelo nám jeho ochranné objetí, například když jsme měly strach při bouřce. V těchto chvílích nouze se Bůh skutečně stal mým otcem, jehož jsem prosila: „Drahy Bože, milý Bože, nyní tě potřebujeme!“

Později jsem se vyučila kadeřnicí a ponořila se do svého vlastního světa. Vnímala jsem, jak důležité je pro mnohé lidi jejich vystupování, jaký se na to ve společnosti klade důraz, a já jsem se v těchto

povrchnostech ztrácela. Po čtyřech měsících v Austrálii jsem po návratu do Švýcarska dostala několik modelingových nabídek, což mě utvrzovalo v názoru: „Páni, tolik lidí si myslí, že jsi pěkná! Čím dokonaleji vypadáš, tím více uznání!“ Úspěch a nadšení však trvaly krátce, v nitru jsem se cítila prázdná a věděla jsem, že tohle není ono! Často jsem seděla v kostele a plakala a musel to být Duch Svätý, který mě pošouchl: „Tak co, černá oveč-

Malá Božica se svojí maminkou Mandou

ko, vrať se zpět.“ Ale já jsem se nevrátila! Naopak, když jsem v roce 2008 jako 24letá začala podnikat, mému ultramodernímu kadeřnictví se brzy začalo dařit; měla jsem mnoho stálých zákaznic, které si mě oblíbily: vždy perfektně upravené, každý vlas na svém místě, make-up, nejnovější móda... Bylo to deset rušných a úspěšných let, během nichž na víru nezbyl téměř žádný čas ani prostor. Raději jsem tancovala na každé party a dělala všechno, co si dokážete představit pod

pojmem „dočista světské“. Navzdory tomu mi vždy něco chybělo, dokud jsem nepřišla na myšlenku, že s přítelem by bylo všechno určitě lepší. Přicházela jedna známost za druhou, ale nikdy to nevyšlo a šlo to se mnou z kopce.

Zásadní zlom v mém životě iniciovala má kamarádka Janine Kappelerová, která působila v Armádě spásy, křesťanské nezávislé církvi a humanitární organizaci. Jednoznačně mi řekla: „Nechybí ti lidská láska, ale Ježíš ve tvém srdci.“ Nevěřicně jsme se na ni podívala a spontánně jsem si pomyslela: „Ne, teď tu jde na mě s nějakou sektou!“ Zнала jsem přece Ježíše, o svátcích jsem chodila do kostela... Ale to „Chybí ti Ježíš ve tvém srdci“ mě už nikdy neopustilo. A protože mnozí moji zákazníci pocházeli z evangelické církve a zdáli se mi být naplnění a šťastní a často mi vyprávěli o Boží lásce, pomyslela jsem si: Něco na tom bude, půjdeš k nim, abys hlouběji poznala Ježíše. V roce 2013 jsem v této církvi skutečně zažila živé křesťanské společenství a poznala mnoho skvělých lidí s vnitřními hodnotami. Chválit Boha písní a modlitbou – to odpovídalo mým představám, avšak nenašla jsem tam definitivní domov, a tak jsem putovala od jedné evangelické skupiny ke druhé. To se změnilo až tenkrát, když jsem lépe poznala svého budoucího manžela Lukase, který tehdy pracoval jako stolař v mém salónu. Patřil k reformované křesťanské církvi, ale často jsme spolu navštěvovali katolickou mši svatou v Rorschachu, kde se Lukase vždy hluboce dotkla eucharistická přítomnost Ježíše po proměnění. Brzy jsem pocítila totéž: milost byla tak silná, že mi obvykle vehnala slzy do očí, a v krátkém čase jsem už věděla, že patřím tam. Takto se pomalu začal náš společný duchovní růst.

V roce 2013 se moji rodiče vrátili do Chorvatska, kde potom otec onemocněl rakovinou. Maminka se o něho starala celkem pět let s hrdinským postojem: „Toto jsem slíbila Bohu – v dobrém i ve zlém,“ dokud jí v září 2018 rovněž nedidiagnostikovali onkologické onemocnění. Pak se všechno událo velmi rychle: během tří týdnů jsem předala svůj kadeřnický salón a spěchala jsem do Kruševice, abych byla u otce a doprovázela na chemoterapie maminku, která byla se všemi a se vším smířená a naplněná pokojem.

Poselství Královny míru

„Drahé děti! V tomto čase, kdy slavíte den všech svatých, žádejte jejich přímluvu a modlitby, abyste v jednotě s nimi našli mír. Ať vám světci budou přímluvci a příkladem, abyste je následovaly a žily svatě. Já jsem s vámi a přimlouvám se před Bohem za každého z vás. Děkuji vám, že jste odpověděly na mé pozvání.“

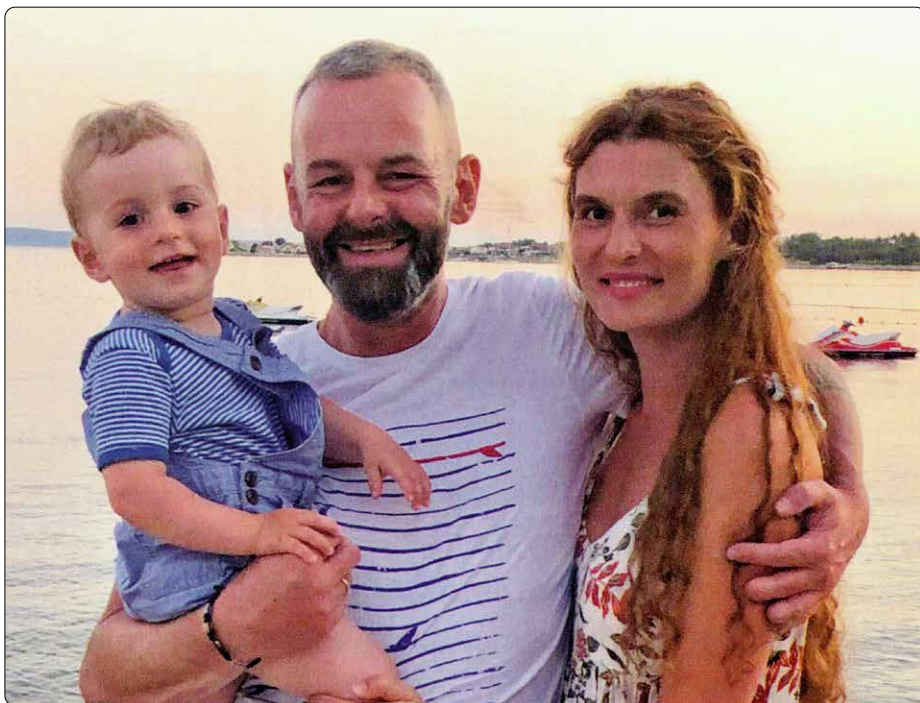
Medžugorje 25. října 2024

Prostě mi řekla: „Viš, toto ve mně dělá lásku k Pánu. On zná moji cestu a já mu důvěřuji.“ Jsem si jistá, že se mnoho modlíla i za mne, protože před otcovou smrtí v prosinci 2018 jsem mu konečně dokázala odpustit – a podívat se mu otevřeně do očí.

Toto smíření bylo počátkem mého vnitřního uzdravení. Jelikož jsem dlouho nepřijímala svátosti, maminka mě často jemně pobízela: „Proč nejdeš ke zpovědi a nezbavíš se všech svých vin a trápení? Prostě ti chybí Panna Maria.“ – Tímto výrokem se dostala k jádru věci. Byly to jasné ukazatele. Když jsem v té době vešla do kostela jen tak – podívat se do něj, byla právě mše svatá, a protože jsem „náhodou“ stála u dveří do zpovědnice, jedna žena se mě zeptala: „Vy také stojíte v řa-

dě na zpověď?“ Skutečně přišla ta chvíle a ze mne při první zpovědi po mnoha letech spadlo obrovské břemeno. Za 14 dní jsem se vyzpovídala znovu. Tyto zpovědi však nebyly povinností, ale očistným darem, který mě osvobodil také od jistých zábran a komplexů; ty byly z ničeho nic pryč. O něco později, když jsem dostala milost zažít láskyplnou blízkost Panny Marie při jedné pouti, jsem poprvé po mnoha letech opět vzala do rukou růženec a začala jsem se ho denně modlit srdcem. Až díky Ježíšově Matce jsem našla skutečný, pravý pokoj a všechno hledání v mém životě skončilo; přišla jsem do cíle – na sto procent!

Z *Vítězstvo Srdce 159/2024*
přeložil a upravil -dd-

„S manželem Lukášem a naším synem Samuelem jsme našli duchovní domov v klášteře svaté Scholastiky v Tübachu. Jsme velice vděční za Rodinu Panny Marie, za P. Janka a za sestry. Každou neděli, když přijímáme Eucharistii, s Lukášem pocítujeme, že Ježíš v Eucharistii je naším největším pokladem. Nikdy bych se nevzdala své víry... za nic na světě! Naopak, připravuji se na povolání katechetky, abych mohla předávat bohatství, které mě naplňuje.“

Svatý Jan Berchmans - vzor mládeže (12)

3. Syn Panny Marie

Svatý růženec

Janovou nejmilejší modlitbou však byl obyčejný růženec, který měl u sebe ve dne i v noci a každý den se jej velmi zbožně modlil. „Když se Berchmans modlil růženec, nevěděl o světě,“ řekl otec Cepari. Jan skutečně při této modlitbě nikoho ani nic jiného nevnímal. Byla to jeho oblíbená modlitba i proto, že při ní nacházel radost a zároveň si při ní odpočinul. Když ho někdy bolela hlava a nemohl se učít, vzal do ruky růženec a modlil se.

Důvěra

Zároveň s touto něžnou láskou měl Jan i silnou důvěru k Panně Marii. Jednou za ním přišel spolubratr a prosil ho o radu ve velmi vážné záležitosti. Jan Berchmans mu řekl: „Pomodlete se k Panně Marii, napište svou prosbu a lístek položte k soše Svate Panny. Ona to vyřeší.“

Jindy ho zase poslali do římských ulic s jedním spolubratrem vysvětlovat katechismus. V Itálii to bylo tehdy zvykem. Když přišli na určené místo, našli tam dva vojáky, kteří se dohadovali, a několik chlapců hrajících si s míčem. Nepočítali s tím, že je budou poslouchat. A měli pravdu. Živelní Italové křičeli, že nechtějí kázání, a převrhli stůl, který měl Jan se spolubratrem místo kazatelny. Co dělat? Jan se odebral do blízkého kostela Panny Marie a vroucně prosil o pomoc. Potom se posílněný vrátil na místo s úmyslem, že bude kázat. „Dejte si pozor, s ohnivými Italy není radno si zahrávat,“ varoval Jana spolubratr. „Nebojte se, bratře, svěřil jsem naši věc Panně Marii.“ Jan vystoupil na stůl, a když se pomodlil *Zdravas, Maria*, všichni ztichli. Vojáci se přestali hádat, chlapci zanechali hry a všichni se poslušně shromáždili okolo stolu a pozorně až do konce naslouchali řečníkovi.

Neposkrvněné početí

V době Jana Berchmanse nebylo Neposkrvněné početí Panny Marie vyhlášené církví svatou za článek víry. Učenci tehdy ostře diskutovali, zda se Panna Maria

narodila s dědičným hříchem a s náklonností k hříchu, či nikoliv.

Jan Berchmans se už tehdy zavázal zvláštním slibem, že první dílo, které napíše, bude o Neposkrvněném početí Panny Marie. Po jeho smrti našli tento slib, napsaný vlastní krví: „Já, Jan Berchmans, nejnehodnější syn Tovaryšstva Ježíšova, slibuji tobě a tvému Božskému Synovi, o kterém vyznávám, že je přítomný v Nejsvětější svátosti, že budu vždy vyznávat a obhajovat tvé Neposkrvněné početí, dokud svatá církev nevyhlásí opak.“

Dary Panny Marie

Janova láska a vroucná úcta k Bohorodičce nezůstaly bez povšimnutí. Panna Maria zahrnula svého miláčka takovými dary, jaké jiní svatí neobdrželi.

Pohled na Jana Berchmanse nejenže zahrnul všechna pokušení, ale byl i silnou pohnutkou k čistému životu. Jeden muž z Janova okolí řekl: „Často jsem měl velké pokušení. Když jsem se však podíval na andělského mladíka, pocítil jsem velkou úlevu; někdy jsem se naschvál k němu přiblížil, abych mohl klidně a zblízka obdivovat toto zrcadlo čistoty. Síla pokušení byla hned zlomena.“ Také obdržel skrze Jana i jiné milosti. A dostával je i po Janově smrti, neboť dokud Berchmans žil, velmi si ho vážil.

Andělský Jan věděl, jaký účinek má pohled na něj. Vždyť si tuto milost vyprosil. Mezi jeho předsevzetími je napsáno toto: „Panna Maria zahrnala nečisté myšlenky ze srdcí těch, kteří na ni pohlédli; pros tedy i ty o milost, aby tvoje soužití s jinými vzbudilo lásku k čistotě.“

4. Mezi svatými

Similis simile gaudet

„Každý je rád se sobě rovnými“ – tak zní latinské přísloví. Tak to bylo i s Janem Berchmansem. Dobře se cítil jen mezi svatými, mezi nimiž byl skutečně doma. S nimi přebýval, žil a hovořil, jako by byl v nebi. Už víme, že velice ctil Pannu Ma-

rii, a po ní v duchu nejčastěji navštěvoval svatého Josefa. Utíkal se k němu v některých věcech s takovou důvěrou, jakou měl i k Panně Marii. Jednou řekl bratru Wiliamu Bologninovi: „Od té doby, co uctívám svatého Josefa, si nepamatuji, že bych hned nedostal milost, o kterou jsem prosil.“

Se zvláštní horlivostí ctil i anděla strážného, k jehož účtě složil modlitbu a denně se ji modlil. Uctívání anděla strážného doporučoval i jiným, především dětem, když jim vysvětloval katechismus. O přítomnosti anděla strážného byl tak přesvědčen, že někdy i smekl klobouk, aby ho pozdravil. Andělu strážnému odevzdal všechny skutky, myšlenky a prosby a také celý svůj tělesný i duchovní život.

Jan se často modlil i k jiným svatým: k svatému Janu apoštolovi, k svatému Stanislavovi, k svatému Ignácovi a k svatému Františkovi Xaverskému, kterého chtěl následovat v apoštolské činnosti. Každému z nich věnoval jeden den v týdnu a ráno toho dne prosil dotyčného světce o pomoc.

Úcta k svatému Aloisovi

Jan Berchmans měl však i zvláštní úctu ke svatému Aloisovi z Gonzagy. Tento andělský mládenec nebyl během Janova života ještě prohlášen za svatého. Jeho tělesné pozůstatky odpočívaly v římské koleji, v drahocenné truhle pod oltářem kaple Panny Marie. Jan sem často chodil. Lákaly ho především dvě věci: Panna Maria a pozůstatky svatého Aloise. Každý den pětkrát až sedmkrát šel do kaple navštívit Spasitele a přitom nikdy nezapomněl pozdravit Matku Boží a uctít ostatky svatého Aloise.

V Římě žili v té době ještě někteří kněží a bratři, kteří dobře znali svatého Aloise. Otec Croce, asistent italských provincií, žil se svatým Aloisem v Miláně a v Římě a jako chlapec vidával i svatého Ignáce.

Také rektor římské koleje otec Cepari znal svatého Aloise. Jan byl velmi rád, když od těchto očitých svědků poslouchal o svatém Aloisovi. Aby také ne, když byl

jeho patronem! Lepšího si Berchmans ani nemohl zvolit. Žil v téže kraji, městě i domě, dokonce i v pokoji, kde kdysi žil svatý Alois.

Jan měl životopis andělského světce stále po ruce a často ho četl. Dokonce si nakreslil jeho obraz a často ho obdivoval. Není tedy divu, že ti, kteří znali svatého Aloise, říkali, že Alois ožil v Janu Berchmansovi.

V dopise, který napsal svému bývalému učiteli, otci Greefovi, s velkým nadšením oznamoval, jak se šíří úcta svatého Aloise: „Jako svatý František Xaverský, kterého nazývají apoštolský, získal Tovaryšstvu Ježíšovu velkou slávu i svatý Alois, známý jako andělský mládenec.“ Dále v do-

pise popisoval slavnosti, které se konaly v nové kapli svatého Aloise. A když se do- slechl, že má být Alois prohlášen za bla- hoslaveného, měl velkou radost.

Otec Ceparì našel po Berchmansově smrti mezi rukopisy i následující řádky: „25. května 1621 jsem Pánu Bohu slíbil, že pro větší úctu k svatému Aloisovi obě- tuji skutky poníženosti.“

Pozůstatky svatého Aloise přenesli 15. června 1620 z kaple Panny Marie s velkou slávou do kaple zasvěcené svatému Aloisovi. Byla z čistého mramoru a nád- herně vyzdobená. Této slavnosti se účast- nil i Jan Berchmans jako akolyta v procesi. Kráčel s hořící svíci vedle kříže v čele procesí. Jeho tvář zračila hlubokou zbož-

nost a radost, byl jako anděl v lidské po- době. Když otec Croce, jda v procesi s ot- cem Bussuetem, asistentem německých provincií, uviděl Jana, nemohl se zdržet, aby nepoznámel: „Skutečně, tento mla- dík je druhý Alois.“

(Pokračování příště)

*Podle knihy Koloman Grieger S. J.:
Svätý Jan Berchmans S. J. Vzor mládeže.
Vydal Posol Božského Srdce Ježíšovo.
Trnava, 1929*

Upravila Silvia Koscelanská-Hajdučeková

Překlad -mv- (Redakčně upraveno)

Laskavostí a pokojem mohou křesťané provonět svět Kristem

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

proroci a kněží pomazáni vonným olejem už ve Starém zákoně. V případě Krista je tu místo oleje fyzického olej duchovní, kterým je Duch Svatý, místo symbolu je tu skutečnost: na Ježíše sestupuje sám Duch.

Ježíš byl naplněn Duchem Svatým od prvního okamžiku svého vtělení. To však byla „osobní milost“, nekomunikovatelná; nyní místo toho tímto pomazáním dostává plnost daru Ducha, ale pro své poslání, které jako hlava bude předávat svému tělu, jímž je církev, a každému z nás. Proto je církev novým „královským, prorockým a kněžským lidem“. Hebrejský výraz „Mesiáš“ a odpovídající řecký výraz „Kristus“ – *Christós* –, které se oba vztahují na Ježíše, znamenají „pomazaný“: byl pomazán olejem radosti, pomazán Duchem Svatým. Samotné naše pojmenování „křesťané“ [kristovci] vysvětlí Otcové v doslovném významu: křesťané [kristovci] znamená pomazání k napodobení Krista⁽¹⁾.

V Bibli je žalm, který hovoří o vonném oleji vylitém na hlavu velekněze Árona a stékajícím až k lemu jeho roucha (srov. Ž 133,2). Tento poetický obraz oleje stékajícího dolů, který se používá k popisu štěstí společného života bratří, se stal duchovní skutečností a mystickou realitou v Kristu a církvi. Kristus je hlava, náš velekněz, Duch Svatý je vonný olej a církev je Kristovo tělo, v němž se rozlévá.

Viděli jsme, proč je Duch Svatý v Bibli symbolizován větrem, ba dokonce od něj odvozuje své jméno: *Ruah* – vítr. Stojí také za to položit si otázku, proč je symbolizován olejem a jaké praktické poučení si z tohoto symbolu můžeme vzít. Při mši svaté na Zelený čtvrtek, při svěcení oleje známého jako „křížmo“, biskup s odkazem na ty, kdo přijmou pomazání při křtu a biřmování, říká: „Ať je toto pomazání pronikne a posvěti, aby osvobození od své rodné zkaženosti a posvěcení jako chrám jeho slávy šířili vůni svatého života.“ Je to žádost, která sahá až ke svatému Pavlovi, který píše Korinťanům: „Vždyť my jsme před Bohem vůni Kristovou.“ (2 Kor 2,15) Pomazání z nás činí vůni a člověk, který radostně prožívá své pomazání, toto duchovní vůni provoní také církev, provoní společenství, provoní rodinu. Víme, že někdy křesťané bohužel nešíří vůni Kristovu, ale zápach vlastního hříchu. A nikdy nezapomínejme: hřích nás odvádí od Ježíše, hřích nás proměňuje ve špatný olej. A ďábel, nezapomínejte, obvykle vstupuje přes naše kapsy – buďte opatrní. A to by nás však nemělo odvádět od našeho závazku uskutečňovat, nakolik

můžeme, a každý ve svém prostředí, toto vznešené povolání být dobrou vůní Krista ve světě. Kristova vůně vychází z „ovoce Ducha“, kterým je „láska, radost, pokoj, velkodušnost, laskavost, dobrota, věrnost,

mirnost, sebeovládání“ (Gal 5,22). To řekl Pavel, a jak je hezké najít člověka, který má tyto ctnosti: člověka s láskou, člověka radostného, člověka, který vytváří pokoj, člověka velkodušného, který není lakomý, člověka vlídného, který každého přijímá, člověka dobrého.

Je dobré najít dobrého člověka, člověka, který je věrný, člověka, který je pokorný, který není pyšný... Když se budeme snažit pěstovat tyto plody a když takové lidi najdeme, pak, aniž bychom si toho byli vědomi, někdo kolem nás pocítí trochu vůně Kristova Ducha. Prosme Ducha Svatého, aby nás učinil uvědomělejšími, jím pomazanými.

*Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)*

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. sv. Cyril Jeruzalémský, *Mystagogické katecheze*, III, 1.

Pondělí 11. 11. 2024

6:05 Bol som mimo: Jan Eriksen **7:10** Se salesiány na jihu Madagaskaru: FADY – Po stopách náboženské tradice malgašského národa **7:25** Duchovní krajina Novohradských hor: Pohorská ves **7:55** Bosna a Hercegovina – Opomenutí **8:20** Setkání: Eva Rajchmanová – Slovácká chalupa v Dolních Bojanovicích **8:30** Viděli jsme 5+ **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** V pohorách po horách: Konečná, Bílý kříž v Beskydech **9:25** Outdoor Films se Stanislavem Najvrtem: Vysokohorské ultramaratóny **11:00** Mixtékové – Mezi náboženstvím a tradicí **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Ivan Šumichrast – Človek, ktorý uzdravuje aj vychováva **13:40** Poutní chrám Panny Marie na Chlumku v Luži **14:00** Cvrlikání (92. díl): Wolf Lost In The Poem **15:10** Duchovní malby: Apokalypsa **15:35** Podoby Juraje Thurzy **16:00** Církev a Revoluce: Debata o roli církve v listopadových událostech 1989 **17:00** Harfa Noemova: NF Impuls – A. Dvořák **17:20** Svedectvá života: Sr. Angelika Ševečeková DKL – Belušské Slatiny [P] **17:30** Skopje – Den dikůvzdání [P] **18:00** Sedmihlásky (43. díl): Když sem šel cestičkou ouzkou **18:05** Bible v písku: Jonáš **18:10** Film o filmu Anežka Česká **18:30** Žalman & spol. na Mohelnickém dostavňku **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Když bolí tělo: Akutní kardiologie [L] **21:05** Moudrost mnichů: Recept na podarený život podle otce Leona Knabita **21:20** Poutníci času: S Lesyí Kopchuk **21:35** V souvislostech **22:05** 800 let Sekulárního řádu svatého Františka **22:35** K jádru věci: S Pavlem Fischerem **23:35** Naši – osobnosti lidové kultury – Naděžda Urbášková **0:00** Velehradská zastavení: Díl 6. – Poutníci ze Slovenska **0:10** Do varu s Maxem Kašparů: Krize životních hodnot **0:30** Flešbky – Godzone podcast: Dano Launer – Po první jízdě sanitkou jsem se roztrásl **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 12. 11. 2024

6:05 Hrdinové víry (12. díl): Ženské řehole a jejich osud v době totality **7:10** Peru – Osm sester **7:40** Nebojte se...: Ptejte se kněze **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** V souvislostech **9:35** Poletuchy: Na skok do Kutné Hory **10:20** Noční univerzita: Duch Svatý ve slavení eucharistie **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Svatá Anežka **13:15** V pohorách po horách: Konečná, Bílý kříž v Beskydech **13:25** Zambijský Bambo **14:00** Za obzorem: 35. výročí svatořečení Anežky České – vzpomínky pamětníků [L] **14:30** Klenot v lese **14:55** Muzikanti, hrajte: Išt'vánci **16:00** Dokořán: S Jakubem Szántó **16:45** Paměť národa – Tváře vzduchu 1989: Václav Malý **17:00** Píseň o veliké pouti **18:00** Sedmihlásky (43. díl): Když sem šel cestičkou ouzkou **18:05** Bible v písku: Marta a Marie **18:10** Církev Noeland (30. díl): Roberto, Kekulín a dvojník **18:40** V pohorách po horách: Toulání Lednicko-Valtickým areálem **18:50** Poutníci času: S Janem Romportlem **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Daruj písničku [L] **21:05** Anežka Česká **22:05** Za obzorem: 35. výročí svatořečení Anežky České – vzpomínky pamětníků **22:35** Terra Santa News: 6. 11. 2024 **22:55** Anežka Česká – promluva papeže Jana Pavla II. **23:05** Slavnostní koncert k 30. výročí svatořečení Anežky České: Besední dům Brno **0:30** Příběhy psané životem: Rozvod **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 13. 11. 2024

6:05 Bol som mimo: Peter Lipták **7:10** ARTBITR – Kulturní magazín: S filmem „Rok vdovy“ **7:30** Církev a Revoluce: Debata o roli církve v listopadových událostech 1989 **8:30** Na Cyrilometodějské stezce: Bunč – Velehrad **8:45** Viděli jsme **9:00** Generální audience papeže

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

Františka [L] **10:05** Poniky, Poniky **10:55** Na půli cesty **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Jak potkávat svět: S hudební rodinou Štruncových **14:40** Když bolí tělo: Akutní kardiologie **15:45** V pohorách po horách: Česká Kanada – Landštejn **15:55** Živoucí tradice: Rožnovské slavnosti 2021 **17:30** Terra Santa News: 13. 11. 2024 [P] **18:00** Sedmihlásky (43. díl): Když sem šel cestičkou ouzkou **18:05** Bible v písku: Ježíš žehná dětem **18:10** Strýček Emu **18:25** Ján Miho – heligonkář a folklorista **18:55** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka – Volné potápění v zatopeném Mašovickém lomu **19:00** Večer chval: Živá modlitba a chvála [L] **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Buon giorno s Františkem [L] **20:45** Moudrost mnichů: Recept na samotu **21:00** Noční univerzita: Duch Svatý v Písmu [P] **22:15** Blahoslavená rodina Ulmova **23:25** Tajemství skla **23:35** Generální audience papeže Františka **0:00** Dokořán: Se Zdeňkem Chlopčíkem **0:50** Okřídlení sousedé: Jiříčky a vlašťovky **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 14. 11. 2024

6:05 Hrdinové víry (13. díl): Zdenka Schelingová **7:05** Zahrada písničkářů 2022: Díl 3. **8:00** Terra Santa News: 13. 11. 2024 **8:20** Poutníci času: S Janem Romportlem **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Yvonne Aimée **10:10** K jádru věci: S Pavlem Fischerem **11:10** Mladí salesiánské misionářky 2016 – Šalamounovy ostrovy **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Poletuchy: Na skok do Kutné Hory **13:35** Strýčky z ostravské archeologie: Hradisko a hrad Landek **14:00** Za obzorem: Ekologické centrum Kosenka [P] **14:35** Přesah **15:20** Generální audience papeže Františka **15:40** Kaplani naděje: Sr. Pavla Hana Martinková **16:00** Sláviše společně: Pardubice, areál Automatických mlýnů **17:30** Grottesky Laurela a Hardyho: Soupeři **18:00** Sedmihlásky (43. díl): Když sem šel cestičkou ouzkou **18:05** Bible v písku: Nanebevstoupení Páně **18:08** Ovečky: 33. neděle v mezidobí **18:25** Dokořán: S Janem Potměšilem **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Setkání: Olga Haláková – Bečov nad Teplou **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře: K Rokycanům cesta zlatá [P] **21:30** Za obzorem: Ekologické centrum Kosenka **22:05** Pod lampou [P] **0:10** Svatá Kateřina Labouré: Tichý posel Lásky **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 15. 11. 2024

6:05 Bol som mimo: Vďaka Bohu za Cenacolo! – Vladimír Bočev a Martin Hoblík **7:05** Vysočina – odkaz Josefa Jambora **7:45** Pomáhá srdcem **7:50** Cyrilometodějské dni v Terchově 2023 **8:15** Sochař Klose **8:30** V pohorách po horách: Klíč – Lužické hory **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** Misie slovenských salesiánů v Belgii **10:00** 740ročné Poniky **10:05** Když bolí tělo: Akutní kardiologie **11:05** Skopje – Den dikůvzdání **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Viděli jsme [P] **12:15** Michal Petráš – Hořet a zapalovat **12:42** V poušti Karakum **12:50** Daruj písničku **14:00** Outdoor Films s Janem Vestákem: Zdravý životní

styl pro děti **15:35** Svedectvá života: Sr. Notburga Galbavá DKL – Belušské Slatiny **16:00** Buon giorno s Františkem **16:40** Lednický park vypravuje **17:05** S chutí přes práh: Školské sestry sv. Františka v Hoješíně **17:30** Mše svatá z Konference o evangelizaci, Praha, Pastorační centrum [L] **18:40** Sedmihlásky (43. díl): Když sem šel cestičkou ouzkou **18:45** Bible v písku: Svatba v Káně **18:50** Klenot v lese **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Setkání: Jiří Carbol – dřevěný kostel sv. Antonína Paduánského na Prašivé **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** K jádru věci: S Michalem Stehlikem [L] **21:05** Na Cyrilometodějské stezce: Z Kopčan do Mikulčic [P] **21:20** OMG boží talkshow: S Evou Holubovou a Ladislavem Heryánem [P] **22:00** Poletuchy: Na skok do Lednice **22:45** Catrin Finch and Aoife Ní Bhriain na Folkových prázdninách **23:40** Setkání s Komenským – Alfred Střejček **0:15** Naše Horní Lideč **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 16. 11. 2024

6:05 Bol som mimo: Od teraz po tvojom – Denis Blaho **7:10** Vodní nádrž Sedlice – Pelhřimovsko, Vysočina **7:20** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Svobodou: Rentgenová astronomie **8:05** Tiché hrozby – Bouřlivé počasí **8:35** Sedmihlásky (43. díl): Když sem šel cestičkou ouzkou **8:40** Cirkus Noeland (30. díl): Roberto, Kekulín a dvojník **9:05** Ovečky: 33. neděle v mezidobí **9:20** Strýček Emu **9:40** Viděli jsme **9:45** Cesta k pěstounství: Příprava budoucích pěstounů **9:50** Můj chrám: Petr Hladík, ministr, kostel Neposkvrněného početí Panny Marie v Brně-Soběšicích **10:10** Harfa Noemova: Mistři houslí **10:35** ARTBITR – Kulturní magazín: S filmem „Rok vdovy“ **11:00** Mše svatá z Konference o evangelizaci: Praha, Pastorační centrum [L] **12:05** Přejeme si... [P] **12:20** Pod lampou **14:30** Když bolí tělo: Akutní kardiologie **15:40** Ivan Šumichrast – Človek, ktorý uzdravuje aj vychováva **16:35** Ondrášovské putování: Rožnovské slavnosti 2023 **18:00** Slovo na neděli: 33. neděle v mezidobí [P] **18:20** Lenka Dusilová na Folkových prázdninách **18:50** V souvislostech [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** V pohorách po horách: Vysoký kámen a Havlova hora v České Kanadě [P] **19:45** Přejeme si... **20:05** Dobrodružství před kamerou [P] **21:10** Dokořán: S Otmarem Olivou [P] **22:00** The Chosen IV. (3. díl): Krvavý měsíc [P] **23:10** Benefiční koncert pro radost: Ostrava, kostel sv. Václava **0:45** Pěšky hezky česky: Cyrilometodějská stezka **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 17. 11. 2024

6:05 Večer chval: Živá modlitba a chvála **6:45** Absolventi: Jozef Andris **7:20** Duchovní malby: Anděl **7:45** Na Cyrilometodějské stezce: Z Kopčan do Mikulčic **8:00** Slovo na neděli: 33. neděle v mezidobí **8:20** Setkání: Stanislav Antoš – Domažlice **8:30** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře: K Rokycanům cesta zlatá **10:00** Mše svatá: Vnorovy, kostel sv. Alžběty Durynské [L] **11:25** Paměť národa – Tváře vzduchu 1989: Václav Malý **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Viděli jsme 5+ [P] **13:00** Dokořán: S Otmarem Olivou **14:00** Živě z Národní třídy [L] **15:05** Svobodní **16:25** Paměť národa – Tváře vzduchu 1989: Petruška Šustrová **16:45** Dobrodružství před kamerou **18:00** Sedmihlásky (42. díl): Kravičky, vy moje kravy a Pastě se, kravičky **18:05** Ovečky: 33. neděle v mezidobí **18:20** Cirkus Noeland (31. díl): Roberto, Kekulín a detektivní kancelář **18:45** Strýček Emu [P] **19:00** Paměť národa – Tváře vzduchu 1989: Petr Pithart **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** The Chosen IV. (3. díl): Krvavý měsíc **21:15** Jak potkávat svět: S Martou Kubišovou **22:45** Stopy ve sněhu **23:40** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:00** Viděli jsme 5+ **0:20** Letem jazzem: Setkání dvou generací jazzmanů **1:25** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 11. 11. o 17:30 hod.: Mirákulum o Martinovi z Tours

Záznam divadelného predstavenia z Rudnayovho námestia v Bratislave.

Utorok 12. 11. o 17:00 hod.: Trnavská novéna

Priamy prenos svätej omše z baziliky sv. Mikuláša v Trnave. Téma: Naučme deti modliť sa. Hlavný celebrant a kazateľ: vdp. Pavol Reisel, rektor kostola a duchovný správca DCM Archa Bojnicky, riaditeľ Komisie pre mládež Trnavskej arcidiecézy.

Streda 13. 11. o 16:30 hod.: vKontexte (Kto bol Silvester Krčméry)

Kto bol Silvester Krčméry? Akými zásadami sa v živote riadil? Aké mal záľuby a čo mu pomáhalo žiť hodnotný život politického väzňa aj v cele, v relácii vKontexte priblíži František Neupauer.

Štvrtok 14. 11. o 13:35 hod.: Posvätné miesta kresťanskej viery (Betfage)

Dedinka Betfage je východiskovým bodom, odkiaľ Ježiš slávnostne vstúpil do Jeruzalema pred svojím umučením. V kostole v Betfage uchovávajú kameň, z ktorého podľa tradície Ježiš nastúpil na osliatko, na ktorom prišiel do Jeruzalema.

Piatok 15. 11. o 18:00 hod.: Trnavská novéna

Priamy prenos svätej omše z baziliky sv. Mikuláša v Trnave. Téma: Panna Mária a rozjímavá modlitba. Hlavný celebrant a kazateľ: J. E. Mons. Jozef Haľko, pomocný biskup a generálny vikár Bratislavskej arcidiecézy.

Sobota 16. 11. o 17:30 hod.: Klubovka

Relácia Klubu priateľov Televízie LUX.

Nedeľa 17. 11. o 16:30 hod.: Slobodní

Dokumentárny film rozpráva príbeh kresťanského disentu na pozadí dejín 20. storočia na Slovensku. Zároveň je príbehom hľadania osobnej vnútornej slobody, ktorú je možné si zachovať v každom režime a za každých okolností.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

9. – 16. LISTOPADU 2024

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 10. 11.	PO 11. 11.	ÚT 12. 11.	ST 13. 11.	ČT 14. 11.	PÁ 15. 11.	SO 16. 11.
Antifona	1136 1262	1587 1792	1708 1924	1741 1961	1197 1329	1213 1346	1666 1883
Žalm	784 883	783 881	786 884	786 884	784 883	784 883	783 881
Ranní chvály:							
Hymnus	1136 1263	1723 1941	1708 1925	1864 1796	1198 1330	1213 1346	1666 1883
Antifony	1137 1264	1587 1792	1167 1296	1865 1797	1198 1330	1214 1347	1229 1364
Žalmy	1137 1264	813 914	1167 1297	813 914	1199 1331	1214 1347	1229 1364
Krátké čtení a zpěv	1140 1267	1587 1793	1710 1926	1865 1797	1201 1334	1217 1351	1668 1885
Antifona k Zach. kantiku	725 818	1588 1793	1710 1927	1865 1797	1202 1334	1218 1351	1669 1886
Prosby	1140 1268	1724 1943	1711 1927	1744 1963	1202 1334	1218 1351	1655 1886
Závěrečná modlitba	725 818	1588 1793	1589 1795	1866 1797	1202 1335	1590 1800	1656 1888
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141 1269	1156 1285	1172 1301	1187 1318	1203 1335	1219 1353	1233 1369
Antifony	1142 1269	1157 1285	1172 1302	1188 1319	1204 1336	1219 1353	1234 1369
Žalmy	1142 1269	1157 1286	1172 1302	1188 1319	1204 1336	1219 1353	1234 1370
Krátké čtení	1144 1271	1159 1288	1175 1305	1190 1322	1206 1338	1221 1356	1236 1372
Závěrečná modlitba	725 818	1159 1288	1175 1305	1191 1322	1206 1339	1222 1356	1236 1372
Nešpory:							
	SO 9. 11.						
Hymnus	1642 1859	1145 1273	1727 1946	1714 1932	1866 1798	1207 1340	1223 1358
Antifony	1643 1859	1146 1274	1588 1793	1177 1307	1867 1799	1208 1341	1224 1358
Žalmy	1643 1860	1146 1274	1729 1947	1177 1308	1747 1966	1209 1341	1224 1359
Kr. čtení a zpěv	1646 1863	1149 1277	1588 1794	1717 1934	1867 1799	1211 1344	1226 1361
Ant. ke kant. P. M.	1647 1863	725 819	1589 1794	1717 1935	1867 1799	1211 1344	1227 1361
Prosby	1647 1863	1149 1277	1731 1950	1718 1936	1750 1969	1211 1345	1227 1362
Záv. modlitba	1640 1857	725 818	1588 1793	1589 1795	1866 1797	1212 1345	1590 1800
Kompletář:	1238 1374	1242 1379	1247 1384	1250 1387	1254 1391	1257 1395	1260 1398

Liturgická čtení

Neděle 10. 11. – 32. neděle v mezidobí

1. čt.: 1 Král 17,10–16
Ž 146(145),6c–7.8–9a.9bc–10
Odp.: 1 (*Duše má, chval Hospodina! Nebo: Aleluja.*)
2. čt.: Žid 9,24–28
Ev.: Mk 12,38–44

Pondělí 11. 11. – památka sv. Martina

1. čt.: Tit 1,1–9
Ž 24(23),1–2.3–4ab.5–6
Odp.: srv. 6 (*To je pokolení těch, kdo hledají tvou tvář, Hospodine!*)
Ev.: Lk 17,1–6

Úterý 12. 11. – památka sv. Josafata

1. čt.: Tit 2,1–8.11–14
Ž 37(36),3–4.18+23.27+29
Odp.: 39a (*Spravedlivým přichází spása od Hospodina.*)
Ev.: Lk 17,7–10

Středa 13. 11. – památka sv. Anežky České

1. čt.: Tit 3,1–7
Ž 23(22),1–3a.3b–4.5.6
Odp.: 1 (*Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.*)
Ev.: Lk 17,11–19

Čtvrtek 14. 11. – ferie

1. čt.: Flm 7–20
Ž 146(145),6c–7.8–9a.9bc–10
Odp.: 5a (*Šťastný, komu pomáhá Bůh Jakubův. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Lk 17,20–25

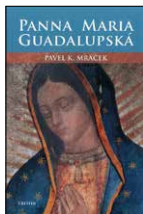
Pátek 15. 11. – nezávazná památka sv. Alberta Velikého

1. čt.: 2 Jan 4–9
Ž 119(118),1.2.10.11.17.18
Odp.: 1b (*Blaze těm, kteří kráčeji v zákoně Hospodinově.*)
Ev.: Lk 17,26–37

Sobota 16. 11. – nezávazná památka sv. Markéty Skotské nebo sv. Gertrudy nebo sobotní památka Panny Marie

1. čt.: 3 Jan 5–8
Ž 112(111),1–2.3–4.5–6
Odp.: 1a (*Blaze mužům, který se bojí Hospodina. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Lk 18,1–8

MARIÁNSKÁ ÚCTA

PANNA MARIA GUADALUPSKÁ

Pavel K. Mráček • Úvodní slovo Dominik kardinál Duka OP • Předmluva P. Ing. Miloš Míko, M. Id. • Odpovědný redaktor PhDr. Jan Vitoň, Ph.D.

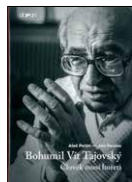
Guadalupské zjevení Panny Marie prostému indiánovi po sobě zanechalo nesmazatelnou památku – zázračný obraz zachycující scénu zjevení včetně mnoha prvků symboliky srozumitelné právě indiánům. Výsledkem této události byla spontánní christianizace nejen Mexika, ale postupně celé Jižní Ameriky. Indiáni se smířili se Španěly a Španělé se naučili indiány vnímat jako rovnocenné lidi. Publikace popisuje historii zjevení až po současné výzkumy obrazu a začíná událost do pohnutých dějin mexického státu.

Stanislav Juhaňák - TRITON
Brož., 110x165 mm, 216 stran, 339 Kč

ry z interiéru příslušné svatyně. Autor, vzděláním církevní historik, v knize popsal a vysvětlil i místní zajímavosti a kuriozity, které návštěvník bez odborného vzdělání běžně nezjistí či sám nerozpozná, čímž se publikace stává svým způsobem unikátní.

Vlastním nákladem • Váz., A5, křídový papír, 286 stran, 499 Kč

SVĚDECTVÍ A ŽIVOTOPISY

ČLOVĚK MUSÍ HOŘETI

Bohumil Vít Tajovský v rozhovoru s Alešem Palánem a Janem Paulasem • Redakce Sárka Grauová • Předmluva Jan Anastáz Opasek (arciopat břevnovského kláštera benediktinů) • Doslov opat Tadeáš Róbert Spišák, O.Praem.

Knížní rozhovor s opatem želivského kláštera Bohumilem Vitem Tajovským (1912–1999) mapuje celý jeho život: dětství na Havličkobrodsku, seminární studia, vstup k premonstrátům, život v želivském klášteře za první republiky, válečná léta, profesorskou dráhu na humpoleckém gymnáziu, volbu opatem, zatčení (kvůli tzv. číhošťskému zázraku) a první církevní monstrproces, léta strávená v komunistických žalářích, práci lesního dělníka a topiče, tajné opatské působení, pád komunismu i návrat řádové komunity do želivského kláštera. Ve svých vzpomínkách Tajovský zachycuje i řadu osobností, které potkal – ať už to byl Jakub Deml, Josef Florian, Jan Zábřana, Josef Beran, Jan Masaryk, Dominik Pecka, Josef Toufar, Jan Zahradníček, Bohuslav Reynek, Suzanne Renaud, Jan Zrzavý, Anastáz Opasek, Josef Zvěřina, Václav Renč, Pavel Tigrid či Václav Havel, ale také třeba Gustáv Husák. Jeho vzpomínky přináší cenná svědectví, tak varování budoucím generacím. Opat Tajovský zemřel ve zdech svého milovaného kláštera na den přesně půl století poté, co se v Číhošti za zády P. Toufara pohnul křížek.

Pavel Nebojsa - Doron • Třetí vydání, v Doronu první
Váz., přebal, A5, 464 stran, 499 Kč

POZNÁVÁME POUTNÍ MÍSTA

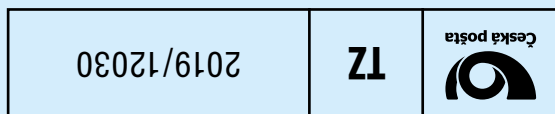
POUTNÍ MÍSTA ČESKA • 1. DÍL - KARLOVARSKÝ KRAJ, ÚSTECKÝ KRAJ, LIBERECKÝ KRAJ, KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ, STŘEDOČESKÝ KRAJ, HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Michal Bařinka

První ze tří svazků knižního průvodce *Poutní místa Česka* představuje celkem 50 lokalit ze šesti krajů naší vlasti. U každého poutního místa je uvedena jeho zakladatelská legenda, stručná historie a nechybí ani popis jeho současného stavu a vybavení (koncipovaný jako prohlídka dané památky). Text vždy doprovázejí nejen aktuální fotografie exteriéru, ale také unikátní zábě-

Objednávky knih - tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzertce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.